

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget)

Redegørelse af 22/4 03 om Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

(Redegørelse nr. R 10).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Resumé

EU's og NATO's udvidelser har betydning for OSCE, der grundet sin brede medlemskreds og omfattende sikkerhedsbegreb er et oplagt forum for dialog, som kan medvirke til at imødegå nye skillelinier.

Porto-ministerrådsmødet i december 2002 besluttede at udarbejde en strategi for sikkerhed og stabilitet i det 21. århundrede samt at styrke OSCE's håndtering af trusler ved at afholde en årlig sikkerhedskonference med deltagelse af de relevante internationale organisationer.

Øget samarbejde, herunder ikke mindst mellem OSCE og EU, er en dansk prioritet. Det danske EU-formandskab var med til at give samarbejdet et kvalitativt løft gennem flere møder og bedre kontakt mellem OSCE og EU både om konkrete emner som Centralasien og generelt vedr. terrorbekæmpelse og menneskerettigheder.

Arbejdet indenfor OSCE's tre dimensioner: den politisk-militære, den menneskelige og den økonomisk-miljømæssige er under udvikling med en øget fokusering på at inddrage aspekter fra alle tre dimensioner i håndteringen af trusler. I 2003 er fokus på handel med mennesker, narkotika og våben.

Indenfor den menneskelige dimension er fokus bl.a. rettet mod minoriteter (Roma/Sinti), ligestilling, tolerance samt på dansk foranledning tortur.

OSCE's Parlamentarikerforsamling åbnede et forbindelseskantor i Wien, hvilket ventes at styrke samarbejdet mellem OSCE's regerings- og parlamentarikerdel yderligere.

Feltmissionerne er et vigtigt redskab i OSCE's værktøjskasse, og Balkan er fortsat den region, hvor OSCE er stærkest til stede i felten. OSCE's tilstedeværelse på Balkan målrettes i takt med en fortsat stabilisering og EU's øgede engagement. Samtidig øges ressourcerne gradvist i Centralasien og det sydlige Kaukasus bl.a. som led i OSCE's øgede fokus på terrorbekæmpelse.

I Belarus er OSCE atter til stede med internationalt personale efter en de facto afvikling af den tidligere mission fra belarussisk side. Gennem pres fra USA og EU-lande lykkedes det kort før nytår at nå til enighed med de belarussiske myndigheder om grundlaget for en ny mission.

Til trods for internationalt pres lykkedes det ikke at nå til enighed om en fortsættelse af OSCE's Bistandsgruppe i Tjetjenien. Der arbejdes fortsat på at finde en løsning.

Det hollandske OSCE-formandskab i 2003 er dynamisk og velforberedt.

OSCE i det nye Europa

Beslutningerne om at udvide NATO og EU ændrer Europakortet politisk og sikkerhedspolitisk og har derfor også stor betydning for den eneste pan-europæiske sikkerhedsorganisation, OSCE. OSCE favner som den eneste europæiske organisation alle lande i Europa, Nordamerika, Kaukasus samt de fem centralasiatiske republikker, hvilket giver OSCE en særlig rolle som forum for dialog. OSCE har en vigtig normdannende funktion og spiller en væsentlig rolle i forbindelse med at imødegå nye skillelinier i hele OSCE-området.

I en verden der i stigende grad udfordres af komplekse og grænseoverskridende problemstillinger kan ingen organisation håndtere udfordringerne alene. Dette var baggrunden for, at deltagerstaterne på OSCE-topmødet i Istanbul i 1999 vedtog *Platformen for Kooperativ Sikkerhed* med henblik på at styrke det internationale samarbejde om konfliktforebyggelse, krisestyring og post-konflikt håndtering. Siden har OSCE kontinuerligt arbejdet for at fremme arbejdsdelingen imellem de forskellige internationale aktører under hensyn til deres respektive mandater og komparative fordele på basis af OSCE's værdinormer. Senest var der på Ministerrådsmødet i Porto i december 2002 enighed om at gennemføre en *årlig sikkerhedskonference* med henblik på at drøfte indsatsen overfor de nye sikkerhedstrusler.

På det konkrete plan har OSCE gennem sine 17 *feltmissioner* et tæt samarbejde med de øvrige internationale organisationer, herunder FN, EU, Europarådet samt NATO. OSCE's største og mest omfattende feltmissioner har været på *Balkan*. I takt med EU's øgede aktivitetsniveau i regionen søger OSCE en reduceret og mere målrettet tilstedeværelse for OSCE på Balkan. Samtidig øger OSCE sit engagement i *Centralasien*,